

UNG I KOMMUNIKATIONENS TIDSALDER

FORESTIL DIG, AT DU VÅGNER EN MORGEN OG OPDAGER AT ALLE MOBILTELEFONER ER DESTRUERET, OG AT ADGANGEN TIL INTERNETTET ER PERMANENT LUKKET. SVÆRT? JA, NOK FOR DE FLESTE. MEN HELT UTÆNKELIGT FOR DE UNGE, DER ER VOKSET OP MED EN MOBILTELEFON I HÅNDEN OG KONSTANT ADGANG TIL NETTET

Af cand.comm. Sara Månsson, konsulent ved Slagelse Misbrugscenter og cand.comm. Tine Ørbæk, konsulent hos Capacent Epinion

Med mobiltelefonens og internettets udbredelse er et nyt medielandskab vokset frem. 'Old news' fristes du måske til at tænke. Det nye er da heller ikke, at teknologien udvikler sig, for det har den altid gjort. Det nye er den måde, kommunikationen finder sted på, og den udfordring, der ligger i at forstå de unges foranderlige kommunikationspraksis. I vores speciale 'Når kontakten aldrig slukkes' sætter vi fokus på de unges sociale brug af medier. Er det relevant for en kommunikator? Svaret må være ja. For hvis vi skal skabe vedkommende kommunikation til unge, må vi først og fremmest forstå, hvordan de unge kommunikerer.

En labyrint af sociale relationer
Lad os begynde med at afvise diskussionen om, hvorvidt de digitale medier enten er fandens værk eller guds gave til ungdommen! Medierne

er kommet for at blive, og dermed følger naturligvis fordele og ulemper. Når det er sagt, er medierne langt hen ad vejen ressourcer, som de unge trækker på for at finde vej i ungdomslivets voksende labyrint af sociale relationer. Mobiltelefonen ligger altid trygt i lommen, og de sociale relationer er derfor konstant inden for rækkevidde. Det betyder, at unge kan tjekke ind og ud af fællesskaber alt efter behov, og deltage i flere fællesskaber på samme tid. Netop det simultane aspekt i kommunikationen er et afgørende kendetegn ved de unges kommunikation, fordi den foregår uafhængigt af tid og sted, både synkront og asynkront. Via mobiltelefon og internet har de unge mulighed for at føre simultane dialoger, hvor de udviser tilstedeværelse, loyalitet og tilhørsforhold i flere fællesskaber på én gang.

Indholdsløs kommunikation – eller er det?

For udenforstående, der ikke i samme grad behersker at kommunikere simultant, kan det virke uoverskueligt og stressende ikke at drukne i dette hav af sociale relationer. Og en stor del af unges medierede kommunikation kan umiddelbart synes overflødig. Ofte er det nemlig korte beskeder som fx 'hey, hva så?', der popper op på skærmen. Vigtigheden af denne type kommunikation kan være svær at forstå, fordi den ikke altid har noget udtalt formål og derfor vækker stor forundring hos forældre, lærere og andre voksne, der omgås teenagere. Hvad er det, der er så vigtigt, at de ikke kan vente til de ses, men hele tiden lige må sende en 'lige gyldig' sms?

Vores undersøgelse af unges sociale brug af medier understreger, at den hyppige og umiddelbart

overflødig kommunikation langt fra er lige gyldig, men handler om at vedligeholde kontakt. Dét, vi kommunikatorer kalder fatisk eller indholdsløs kommunikation. Det er typisk korte beskeder, hvor man ikke søger noget egentligt svar, men nærmere bekræfter eller søger bekræftelse på, at relationen er intakt. Fokus er med andre ord ikke på det rene kommunikative indhold, men på følelsen af at være i kontakt med andre og holde kanalen åben for potentiel kommunikation. I de unges interpersonelle kommunikation er der en klar forventning om, at man er tilgængelig, og kommunikationen skal gå hurtigt. Så hurtigt, at selv et kvarter kan føles som en evighed.

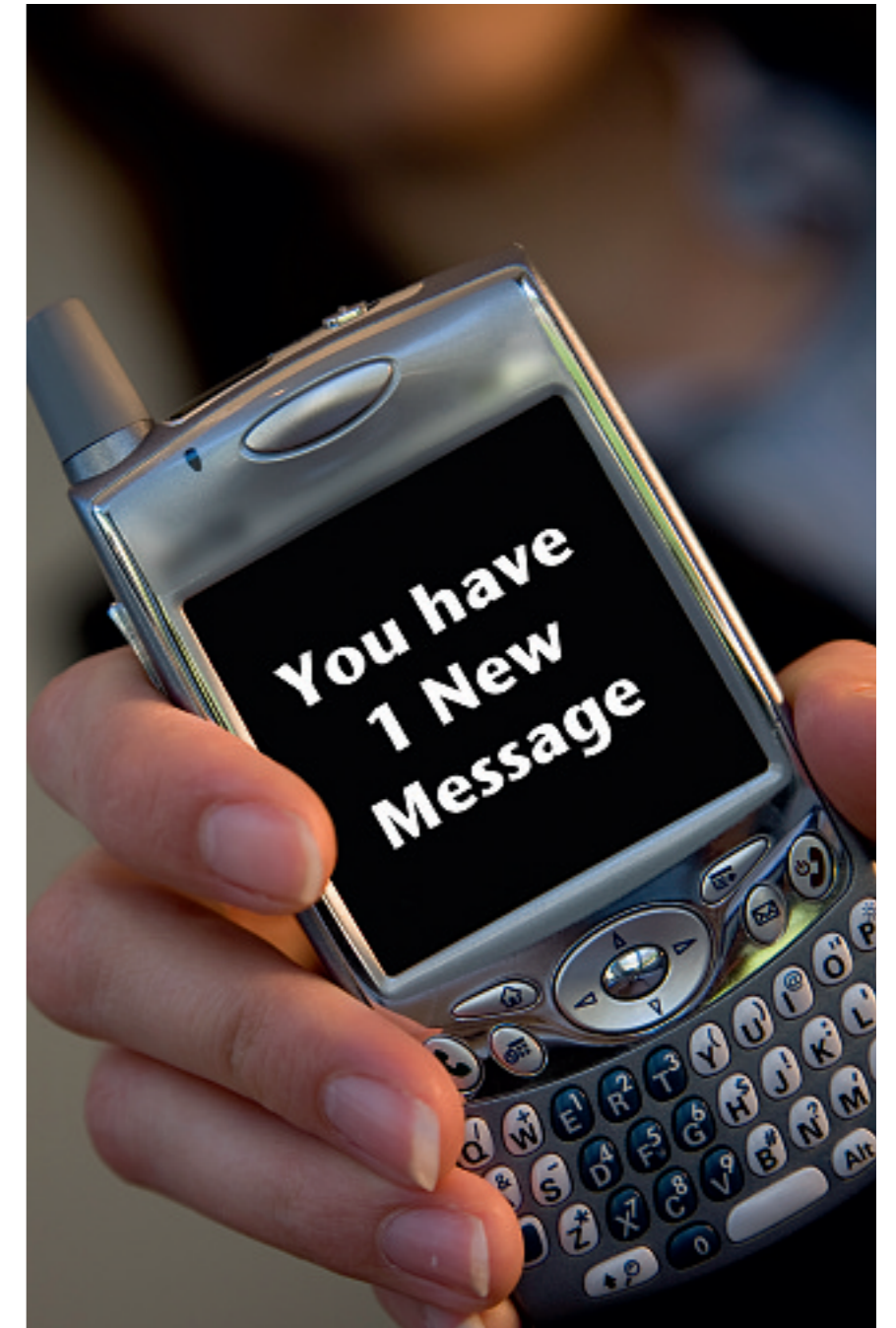
Når medierne bliver bindeled

Mobiltelefonen og internettet fungerer i mange tilfælde som limen, der binder ungdomsfællesskaberne sammen. Via sms'er kan unge, på tværs af tid og sted, vedligeholde venskaber, bekræfte tilhørsforhold og opleve psykisk nærhed. Medierne er de unges kanal til at være sammen med vennerne, og i disse fællesskaber konstruerer de i en gensidig proces, hvem og hvad de er i relationen til hinanden. Og langt hen ad vejen formår de unge at jonglere med de mange kontakter. Faktisk er den største stressfaktor, når mobilen løber tør for strøm, nettet crasher, og kommunikationen pludselig udebliver, Face-to-face relationerne er udvidet til også at indeholde en medieret relation, og mediebruget er en integreret del af de unges samlede fundament for samvær og selvforståelse.

Tænk situation og fællesskab

De unges kommunikation er altså karakteriseret ved at bestå af et sammensurium af medieret og face-to-face kontakt, hvor alle kommunikationsformer og medier i princippet er valide og gangbare. Og de unge formår at have mange kommunikationskanaler og relationer kørende simultant.

Det giver os kommunikatorer mange muligheder, men stiller samtidig også store krav til os.

De digitale medier er en uundværlig del af ungdomslivet anno 2008, og den medierede interpersonelle kommunikation baner vejen for ny kommunikationspraksis og ikke mindst for måden, sociale relationer knyttes sammen på.

Den sociale kontakt er nøgleordet i de unges kommunikation, og derfor kan vi med fordel tænke situationsbestemt og fællesskabsorienteret i vores kommunikationsindsats. De unge vælger kommunikationsform og medie alt efter situation og behov – det skal vi også!

www.kommunikationsforening.dk

Speciale 'Når kontakten aldrig slukkes'
Tema for KOM-dag '08: Generation Y